

135ste FacNieuws

11 oktober 2005

Nieuwsbrief van het Departement Natuur- en Sterrenkunde

ONDERWIJS

Morgensterren cursus 2005

Al vanaf 1995 organiseert het Sterrenkundig Instituut een korte cursus Sterrenkunde voor meisjes uit de vijfde klas van het VWO, onder de titel "Morgensterren".

Tijdens deze cursus kunnen de scholieren op een leuke manier kennismaken met de opleiding sterrenkunde en het sterrenkundig onderzoek dat in Utrecht wordt gedaan. De cursus is van 19 t/m 21 oktober en wordt gegeven in het Sterrenkundig Instituut op de zevende verdieping van het BBL. Overnacht en ontbeten wordt in de jeugherberg "Rhijnauwen". Voor informatie:

www.astro.uu.nl/siu/morgensterren

VWO-voorlichtingsdagen 11 en 12 november 2005

Op vrijdag 11 en zaterdag 12 november 2005 worden weer de jaarlijkse Voorlichtingsdagen gehouden. Leerlingen van de klassen 4, 5 en 6 van het VWO krijgen informatie over studeren bij het departement Natuur- en Sterrenkunde. Voor informatie over het programma, zie de webpagina: www1.phys.uu.nl/studiekiezers

ONDERZOEK

Universiteit Utrecht start nieuw masterprogramma Energy Science

De faculteit Bètawetenschappen van de Universiteit Utrecht biedt vanaf het collegejaar 2005/2006 het nieuwe masterprogramma Energy Science aan. Energy Science is een tweejarig internationaal masterprogramma binnen de Utrecht School of Applied Science. Het masterprogramma leidt studenten op met een natuurwetenschappelijke of technische achtergrond voor diverse functies in het brede werkveld van duurzame energie en materialen, zoals onderzoeker, consultant, beleidsmaker of manager van

onderzoeksprogramma's. De master geeft inzicht in hoe de maatschappij energie en materialen produceert en gebruikt en wat de consequenties daarvan zijn voor economie, milieu en toekomstige generaties. Voor meer informatie: www.energyscience.uu.nl of via de coördinator M.G. Rietbergen (m.g.rietbergen@chem.uu.nl). Een studiegids kan worden opgevraagd bij het secretariaat van de onderzoeksgroep Natuurwetenschap en Samenleving (tel. 030-2537600 of secr.nws@chem.uu.nl).

WetenWeek 2005

De WetenWeek vindt dit jaar voor de 20e keer plaats, een jubileumjaar dus. Van 19 t/m 26 oktober kan men op vele locaties in Nederland, zoals universiteiten, bedrijven, sterrenwachten, musea en bibliotheken terecht. Vorig jaar kwam een recordaantal van 239.000 bezoekers. Daarmee is de WetenWeek het vijfde evenement van Nederland. Op **zaterdag 22 oktober a.s.** laten onderzoekers van de faculteit Bètawetenschappen zien hoe natuurkrachten aan het werk zijn. Deelname is gratis, men hoeft zich niet van te voren aan te melden.

11.00-16.00, Minnaertgebouw en Wentgebouw. Voor meer informatie: www.opendaguithof.nl

DIVERSEN

Algemeen Fysisch Colloquium vrijdag 28 oktober 2005

F. Halzen (Univ. of Wisconsin, Madison USA): *High-Energy Neutrino Astronomy: Towards Kilometer-Scale Neutrino Observatories*

toelichting: *Kilometer-scale neutrino detectors such as IceCube are discovery instruments covering nuclear and particle physics, cosmology and astronomy. Their conceptual design is very much anchored to the observational fact that Nature produces protons and photons with energies in excess of 10^{20} and 10^{13} electronvolts, respectively. The cosmic ray connection sets the scale of cosmic neutrino fluxes. We will highlight the speculations by the late John Bahcall that these neutrinos are produced by gamma ray bursts. The problem has been to develop a robust and affordable technology to build the kilometer-scale neutrino detectors required to do the science. The AMANDA telescope using clear deep Antarctic ice as a Cherenkov detector*

of muons and showers initiated by neutrinos of all 3 flavors, has met this challenge. We review the results obtained with more than 10,000 well-reconstructed neutrinos in the 50 GeV-500 TeV energy range collected during its first 4 years of operation. More importantly, we will show that AMANDA represents a proof of concept for the ultimate kilometer-scale neutrino observatory, IceCube, now under construction.

aanvang: 15.30, Minnaertgebouw 208, na afloop (om ± 16.30): borrel info: www.phys.uu.nl/colloquium/

Natuurkundig gezelschap te Utrecht

dr. D. van Delft (NRC-Handelsblad): *Leidse Big Science van Heike Kamerlingh Onnes*
aanvang: 20.00, grote collegezaal van het Gebouw voor Aardwetenschappen, De Uithof (te bereiken via de ingang van het BBL, Princetonplein 5).

toelichting:

Op 10 juli 1908 bedwong Heike Kamerlingh Onnes in zijn cryogeen laboratorium in Leiden als eerste het helium. Drie jaar later ontdekte hij het verschijnsel supergeleiding. Tot 1923 had Leiden het monopolie op de nieuwe vloeistof, en op de fysica die zich beneden 10° kelvin aandiende. Wat had Onnes dat zijn concurrenten in Londen, Krakau en Berlijn misten? Beargumenteerd zal worden dat zijn industriële aanpak doorslaggevend was. Onnes stelde zich bij zijn aantreden tot doel de moleculaire fysica van J.D. van der Waals via nauwkeurig experimenteel onderzoek te toetsen, wat tot de bouw van een cryogeen laboratorium noopte. Die onderneming slaagde dankzij Onnes' enorme organisatietalent, o.a. blijkend uit de oprichting van de met zijn laboratorium verweven Leidse instrumentmakersschool. Kamerlingh Onnes deed in Leiden aan big science. Méér informatie op de website: www1.phys.uu.nl/nat-gez/

SYMPOSIUM 40 JAAR IGF

"Instrumentatie van experimenten"

Op **donderdag 13 oktober a.s.** houdt het IGF een Symposium ter gelegenheid van 40 jaar instrumentatieontwikkeling in de Uithof. Er is een ochtendprogramma dat bestaat uit een aantal voordrachten en een middagprogramma waar demonstraties zullen worden gegeven van diverse systemen in labopstellingen, die bij de voordrachten besproken zijn. Het betreft unieke systemen die recent zijn ontwikkeld en die nog niet eerder in

andere onderzoeksgebieden zijn toegepast. Daarnaast worden er een drietal rondleidingen gegeven. Het Symposium wordt gehouden in het Auditorium TNO-NITG, Princetonlaan 6. De dag zal worden afgesloten met een borrel in de Instrumentmakerij IGF, Caroline Bleekergebouw.

GEBOUWBEHEER

Het komt regelmatig voor dat borden, bestek e.d. uit het restaurant worden meegenomen naar de werkplek of andere locatie en niet worden teruggebracht naar de kantine. Men laat het op verschillende plekken binnen en buiten de gebouwen staan, bijvoorbeeld in de nissen van brandslanghaspels wat gevaar oplevert als deze gebruikt moeten worden tijdens een calamiteit. Bovendien is het niet hygiënisch en gaat er voor de medewerkers van het restaurant veel tijd in zitten om het serviesgoed te komen ophalen. Gelieve uw vaat dan ook zelf terug te brengen naar het restaurant.

MEDEDELING P&O

30% - regeling

De Extraterritoriale kostenvergoeding (de z.g.n. 30%-regeling) is een vergoeding voor werknemers die uit het buitenland komen om in Nederland te gaan werken. Deze vergoeding houdt in dat 30% van het salaris onbelast is. Ook de omgekeerde regeling bestaat, namelijk dat medewerkers die door de Universiteit worden uitgezonden naar het buitenland, ook in aanmerking kunnen komen voor een dergelijk belastingvoordeel. Indien dit voor u van belang is i.v.m. een (op last van de werkgever doorgebracht) verblijf in het buitenland in dit kalenderjaar, dan moet een verklaring ingevuld en ondertekend vóór 15 november a.s. bij de afdeling Personeel en Organisatie ingeleverd zijn.

P&O draagt na toetsing aan de voorwaarden zorg voor verdere verwerking bij de Salarisadministratie.

De reden voor het invullen van de verklaring is tweërlei: deelname aan de 30%-regeling is van invloed op de hoogte van uw eventuele WW uitkering (deze wordt daardoor namelijk lager) en de werkgever moet bij het hanteren van de 30%-regeling de afspraken omtrent een lager bruto maandsalaris schriftelijk vastleggen.

Voorwaarden:

Om in aanmerking te komen voor de 30%-regeling moeten medewerkers die naar het buitenland worden uitgezonden aan de volgende voorwaarden voldoen:

* Het verblijf in het buitenland vindt plaats op verzoek van de Universiteit voor het geven van onderwijs en/of het doen van wetenschappelijk onderzoek. Technische ondersteuning valt hier ook onder.

* De uitzending vindt plaats voor meer dan 45 kalenderdagen in 12 maanden tijd.

* Alleen uitzendperiodes van minimaal 10 kalenderdagen achtereen tellen mee voor het bepalen van het aantal dagen.

* Het verblijf in het buitenland betreft geen sabbatical verlof.

Voor eventuele vragen kunt u contact opnemen met Paul Nibbering van de afdeling Personeel en Organisatie. Te bereiken op tel. 3034.

>>> A G E N D A <<<

PROMOTIES

De promoties vinden plaats in het Academiegebouw, Domplein 29, Utrecht.

woensdag 23 november 2005

mw.drs. C. Wang

Magnetohydrodynamic study of plasma channels for use in laser wakefield accelerators

promotors: prof.dr. R. Keppens & prof.dr. J.P. Goedbloed

aanvang: 10.30

COLLOQUIA, SYMPOSIA, E.D.

dinsdag 11 oktober 2005

IMAU Colloquium

dr. M. Bougamont (University of Bristol):

Ice-ocean interactions for West Antarctic icestreams and the Greenland Ice Sheet

aanvang: 16.00, BBL 430

woensdag 12 oktober 2005

Colloquium Inst. Theoretische Fysica

dr. G. Arutyunov (UU):

Quantum dynamical R-matrices

Om 15.00 zal er een voorbereidende bijeenkomst worden gehouden in zaal 401 MG.

NEW ABSTRACT: we discuss the so-called R-matrix approach to classical and quantum integrable systems. We illustrate the general construction on simple examples such as harmonic oscillator and Calogero-Moser systems.

information:

www1.phys.uu.nl/wwwitf/Seminars/seminars.coll.html

aanvang: 16.00, MG 208

donderdag 13 oktober 2005

IGF Symposium t.g.v. 40 jaar instrumentatie ontwikkeling Uithof ochtendprogramma: Auditorium TNO-NITG, Princetonlaan 6
middagprogramma: Ornstein-laboratorium (ingang via Princetonplein 5, BBL)

donderdag 13 oktober 2005

Studium Generale

dr. Rob van Gent (Natuurkunde, UU):

Einstein en de kosmologie

Onze kennis over het heelal is in de afgelopen honderd jaar ingrijpend veranderd. Begrippen als zwarte gaten, sterevolutie, gravitatielenzen en de Big Bang kunnen niet worden begrepen zonder het werk van

Einstein. In de lezing zal de rol van Einsteins revolutionaire denkbeelden in de moderne sterrenkunde en kosmologie nader worden toegelicht.

aanvang: 20.00, Senaatszaal
Academiegebouw

vrijdag 14 oktober 2005

Debeye lezing 2005

prof.dr. J.H. van Waals (Univ. Leiden):
The Statistical Thermodynamics of clathrates

aanvang: 16.00, Blauwe Zaal
Wentgebouw, Sorbonnelaan 16

maandag 17 en dinsdag 18 oktober 2005

Julius Instituut, Masterclass Natuur- en Sterrenkunde:

www1.phys.uu.nl/masterclass

vrijdag 28 oktober 2005

Algemeen Fysisch

Colloquium

F. Halzen (Univ. of Wisconsin, Madison USA): *High-Energy*

Neutrino Astronomy: Towards Kilometer-Scale Neutrino Observatories

aanvang: 15.30, Minnaertgebouw 208,

zie: www.phys.uu.nl/colloquium/

dinsdag 1 november 2005

Natuurkundig gezelschap te Utrecht
dr. D. van Delft (NRC-Handelsblad):

Leidse Big Science van Heike Kamerlingh Onnes

aanvang: 20.00, grote collegezaal van het Gebouw voor Aardwetenschappen, De Uithof (te bereiken via de ingang van het BBL, Princetonplein 5).

Méér informatie op de website:

www1.phys.uu.nl/nat-gez/

vrijdag 11 en zaterdag 12 november 2005

VWO-voorlichtingsdagen

zie de webpagina:

www1.phys.uu.nl/studiekiezers

vrijdag 18 november 2005

Symposium Debye Instituut

Computational Science

10.00-16.00, gebouw

Aardwetenschappen

zie: www.phys.uu.nl/~vlugt/dcss2005

FACNIEUWS

Voor **FacNieuws 135** en een overzicht van alle nummers zie:

www1.phys.uu.nl/facnieuws/

Redactie van FacNieuws

Leonie van Echtelt BBL 152 tel. 2922

Saskia Meesters BBL 152 tel. 3047

Peter Mertens BBL 155 tel. 2725

Roelof Ruules BBL 011e tel. 9089

e-mail: facnieuws@phys.uu.nl

VOLGENDE FacNieuws:

FacNieuws 136 verschijnt op
dinsdag 25 oktober 2005

DEAD LINE FacNieuws 136:
vrijdag 21 oktober 2005